

VISIE

EXTRA EDITIE VOOR LEDEN VAN HET ACV

bpost
PB-PPJ
BELGIËN - BELGIQUE

10 | ANTWERPEN | 12 • 06 • 2025 | MAANDELIJKE UITGAVE | VOLGEND NR 26.06.2025

10 | AFCHTERTANTOOR BRUSSEL X | JAARGANG 81 | P806000

**Steeds meer
alleenstaande
ouders hebben
het financieel
zwaar**

Asbestregels
6 op de 10
bedrijven niet
in orde

Regering-De Wever
Lager pensioen
voor 1,6 miljoen
Belgen

De broers Dardenne
Filmmakers
van goud

Antwerpen
Alles over
studentenwerk

Geen opslag. Hopelijk wel landingsbanen.

De voorbije weken onderhandelden we met de werkgevers over een loonakkoord voor 2025-2026. Maar het werd al snel duidelijk: de werkgeversorganisaties hebben geen oren naar een loonsverhoging. En zo bewijst de loonnormwet opnieuw haar rol als saboteur van redelijke en vrije loononderhandelingen. Volgens die loonnormwet is er geen enkele ruimte voor loonopslag. Alleen, dat klopt niet. Doordat de inflatie minder stijgt dan voorzien en door de bijkomende lastenverlaging die de Arizona-regering geeft aan bedrijven (op termijn 1,5 miljard euro, daar is dus wel geld voor) komt er al een loonmarge van zo'n half procent bij voor meer koopkracht. En dat op basis van een loonnormwet vol sjoemelsoftware. En als we correct rekenen, zonder gesjoemel én met verantwoordelijkheidszin, dan is de loonmarge al snel drie procent. Maar de werkgevers kunnen zich dus makkelijk verschuilen achter de nul-procentmarge van

de loonnormwet, een wet waarvan ze zelf de pen vasthielden, onder het goedkeurend oog van toenmalig premier Michel.

Door opnieuw de lonen te blokkeren ontzeggen de Arizona-regering en de werkgevers aan werkende mensen twee keer een verbetering van hun levensstandaard. Een eerste keer direct in uw loon, in wat iedere maand op de rekening komt. En dat op een moment dat de bevolking vergrijsst, en er dus extra geld nodig is voor pensioenen en gezondheidszorg. Het gevolg laat zich makkelijk raden: 'we moeten besparen op de pensioenen en de zorg'. Het getuigt allemaal van weinig respect voor de mensen die dit land iedere dag doen draaien. En dat voor een zelfverklaarde 'regering voor de werkende mensen'.

Een klein lichtpuntje is dat het regeerakkoord stelt om het plafond van de maaltijdcheques te verhogen, eerst tot 10, dan tot 12 euro. Maar, u raadt het al, ook dat zien de werkgevers niet zitten. En dus hebben we in deze nog niet veel initiatief gezien van de werkgeversgezinde regering. Het ACV dringt er daarom op aan dat die verhoging nog in 2025 doorgevoerd wordt. Niet dat maaltijdcheques ideaal zijn. Het is niet omdat het wettelijk plafond verhoogt dat u in uw bedrijf of sector ook hogere maaltijdcheques zal krijgen. Veel mensen hebben trouwens niet eens maaltijdcheques. Als u ziek of tijdelijk werkloos bent, heeft u ook geen recht op maaltijdcheques. Ze tellen ook niet voor de berekening van uw pensioen. En maaltijdcheques dragen ook niet bij aan de financiering van pensioenen of gezondheidszorg. Maar het is beter dan niets.

Gelukkig is het niet alleen kommer en kwel in het sociaal overleg. We hopen om in de

Nationale Arbeidsraad een akkoord met de werkgevers te kunnen sluiten over het behoud van landingsbanen mét een uitkering vanaf 55 jaar. Minister van werk Clarinval (MR) wil die landingsbanen afschaffen. Maar als we samen met de werkgeversorganisaties aan de regering zouden kunnen adviseren om deze landingsbanen toch te behouden, dan verwacht ik dat de regering, die het vaak heeft over sociaal overleg, daar oren zal naar hebben. Dat is het minste wat ze kunnen doen voor mensen die op het einde van hun zware loopbaan naar wat ademruimte snakken. ■

Ann Vermorgen,
voorzitter ACV

Kort.

OPLEIDING Demir maakt avondonderwijs duurder

Vlaams minister van Onderwijs Zuhair Demir (N-VA) verhoogt de tarieven van opleidingen in het avondonderwijs. Tot nog toe bleven de inschrijvingskosten daarvoor erg democratisch, zo'n 1,5 euro per lestijd. Dat bedrag verdrievoudigt bijna in de meeste gevallen. Enkel opleidingen tot zogenaamde knelpuntberoepen worden goedkoper. Voor 'gewone beroepsopleidingen' is er een stijging met vijftig procent. Ook het sociaal tarief valt weg.

'De voorgestelde maatregelen betekenen een financiële drempel voor levenslang en levensbreed leren in Vlaanderen', klinkt het bij de Vlaamse Onderwijsraad. Dat vloekt met de ambitie om levenslang leren te stimuleren en een rijk opleidingsaanbod te creëren, waarin mensen zich vrij kunnen ontwikkelen. Nochtans een voornemen van de Vlaamse regering.

'Geef mensen de kans om te blijven evolueren. Voor zichzelf, hun werk, en de samenleving', doet Christophe Van Landuyt, werknemer en werknemersafgevaardigde bij zuivelbedrijf Inex, een open oproep aan minister Demir. In het avondonderwijs volgt hij Duitse les. 'Geen hobby, maar een concrete stap richting een bredere professionele inzetbaarheid', zegt hij. Zijn inschrijvingskosten stijgen binnenkort van 205 naar 485 euro.

'Heel wat jonge werknemers hebben spijt dat ze vroeger hun schoolcarrière niet ernstiger namen', ziet Van Landuyt. 'Nu willen ze hun toekomst in eigen handen nemen en zich bijscholen. Opleiding, bijscholing en het verwerven van nieuwe competenties mogen geen voorrecht zijn voor wie het zich kan permitteren.' ■

BORSTVOEDINGSPAUZE Ook voedvrouwen mogen voortaan attesten afleveren

Eind mei werd in de Nationale Arbeidsraad de cao borstvoedingspauzes gewijzigd. Wie borstvoeding geeft en het recht op borstvoedingspauze wil invoeren, kan dat bewijzen ofwel met een medisch attest afgeleverd door de arts, een attest van Kind en Gezin of een attest van een voedvrouw.

Moeders hebben tot negen maanden na de bevalling tijdens het werk recht op deze pauzes om borstvoeding te geven of melk af te kolfen. Als je vier uur per dag werkt, mag je een halfuur pauze nemen. Wie minstens zeven en een half uur werkt, mag een uur pauzeren per dag (of twee keer een halfuur). ■

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel ~ e-mail: info@visieredactie.be ~ **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be ~ **Abonnementen** jennifer.lavers@acv-csc.be - 02 244 32 81 ~ **Verantwoordelijke uitgever** Bart Vannetelbosch ~ **Redactie** Djoeren Ariën, Simon Bellens, Nils De Neubourg, Lies Van der Auwera, Dominic Zehnder, Lieven Bax, Sim Geerts, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellinghen ~ **Hoofdreductie** An-Sofie Bessemans, Wim Troch ~ **Vormgeving** Gevaert Graphics ~ **Druk** Coldset Printing Partners ~ Visie verschijnt tweewekelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC META, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten

6 op de 10 ondernemingen niet in orde met asbestregels

58 procent van de gecontroleerde ondernemingen voldoet niet aan de verplichtingen rond een asbestinventaris. Dat blijkt uit cijfers van de Arbeidsinspectie die Visie opvroeg. Nochtans leidt asbest tot een van de meest voorkomende beroepsgerelateerde kankers.

→ Tekst **An-Sofie Bessemans**
→ Foto **ID/Herman Van den Boom**

Geschatte hoeveelheden asbesthoudende materialen in Vlaamse gebouwen anno 2019

(bron: OVAM)

Michiël* werkt in een laboratorium. ‘Achteloos liet mijn werkgever in onze werkoppervlakken gaten aanbrengen voor kabels. Ik maakte me zorgen over het stof dat vrijkwam.’ Niet onterecht, zo bleek achteraf. Onderzoek op Michiels werkvloer wees uit dat asbest was vrijgekomen. Na blootstelling aan UV-straling is blootstelling aan asbest de meest voorkomende oorzaak van beroepsgerelateerde kankers.

Verplichte inventaris

‘Wie asbestvezels inademt, loopt risico op longziekten of asbestkanker. Daarom is

de asbestinventaris op elke werkvloer wettelijk verplicht’, weet Kris Van Eyck van de dienst onderneming van het ACV.

‘Veel ondernemingen zijn zich niet bewust van de mogelijke aanwezigheid van asbest. Je ziet het immers niet met het blote oog. Misschien gaat het enkel om vloerbekleding, een technische ruimte in de kelder of een dak. Maar asbest kan vrijkomen bij slijtage of bij werkzaamheden. De jaarlijkse update van de inventaris herinnert jezelf en wie eventueel werken komt uitvoeren aan de risico’s. Preventie moet centraal staan.’

Om de 30 jaar controle

De dienst Arbeidsinspectie van de FOD Werkgelegenheid laat weten dat de wettelijke verplichtingen rond de asbestinventaris systematisch bevestigd worden tijdens de basisinspectie van ondernemingen. Maar dat kan Van Eyck weinig sussen: ‘Ondernemingen worden spijtig genoeg door het gebrek aan inspecteurs gemiddeld slechts één keer om de 30 jaar gecontroleerd. Werknemersvertegenwoordigers kunnen het gevaar wel benoemen, maar zonder controle is er geen naleving.’

Dat laatste wordt gestaafd door cijfers van de Arbeidsinspectie die Visie opvroeg. Uit een steekproef bij 3.060 ondernemingen blijkt dat 58 procent van de gecontroleerde ondernemingen niet of niet volledig in orde was. ‘Het valt op dat vooral in de kleinere ondernemingen zonder gespecialiseerde preventieadviseur een asbestinventaris vaker niet dan wel kan worden voorgelegd’, klinkt het bij de FOD. In ondernemingen met minder dan twintig werknemers waar de werkgever zelf als preventie-adviseur kan optreden, is maar liefst 64 procent van de ondernemingen niet in orde. ‘Vaak

ontbreekt het daar aan kennis van de wetgeving’, meent Van Eyck. ‘De externe diensten voor Preventie en Bescherming zouden daarbij de nodige ondersteuning moeten bieden.’ Maar bij grotere ondernemingen, waar een opgeleid preventie-adviseur aan boord moet zijn, blijkt nog steeds 36 procent in gebreke. ‘Schuldig verzuim’, oordeelt Van Eyck.

Jan Buyens van Asbestspotter, die in ondernemingen, scholen en bij particulieren als erkend asbestdeskundige langsaat, schat dat misschien een kwart van de bedrijven in orde is. ‘Dan heb ik het slechts over de inventaris, en nog niet eens over beheersmaatregelen en opvolgingsplannen. Asbesthoudende toepassingen zoals branddeuren, plafondpanelen, leidingsisolatie ... houden vaak een groot risico in. Maar zelfs al is de werkgever op de hoogte, dan zien ze er vaak nog geen prioriteit in.’

Strengere normen

Federaal secretaris van ACVBIE Dirk Coninckx erkent dat de regelgeving er is, maar dat de praktijk beter

moet. ‘Er zijn federale en Vlaamse regels, maar bouwfirmas steken heel vaak de regiogrenzen over.’ Hij juicht dan ook toe dat de Belgische wetgever Europese richtlijnen wil omzetten in nationale wetgeving: eind dit jaar zal de maximale hoeveelheid asbest waaraan een medewerker blootgesteld mag worden tien keer lager liggen dan nu.

Over de naleving is hij kort: ‘Aannemers zijn op de hoogte. Wie de wet overtreedt, gedraagt zich crimineel. We blijven drukken op sensibilisering van werkgevers – preventieadviseurs voelen al te vaak een grote druk om de ogen te sluiten – en op handhaving.’

Daarnaast heeft hij nog een boodschap voor het grote publiek: ‘Ook in woningen vormt asbest een risico. Ga niet zomaar koterijen afbreken of werken uitvoeren. Het is niet voor niets dat een asbestat-test verplicht is gemaakt bij de verkoop van woningen en andere gebouwen.’ ■

* Michiel is een schuilnaam.

De regering-De Wever schrapt tot 2030 in alle stilte de zogenaamde ‘welvaartsbonus’. Dat is een wettelijke pensioenverhoging bedoeld om de koopkracht van oudere pensioenen te beschermen. Ruim 1,6 miljoen gepensioneerden en honderdduizenden langdurig zieken verliezen daardoor geld.

→ Tekst **Nils De Neubourg**

STIEKEM BESPAARD Lager pensioen voor 1,6 miljoen Belgen

De welvaartsbonus werd in 2007 ingevoerd om oudere pensioenen mee te laten groeien met stijgende lonen en prijzen. Sinds 2009 werd de bonus niet meer uitgekeerd, omdat er met de ‘welvaartsenveloppe’ een vergelijkbaar alternatief kwam. Nu bespaart de regering fors op die enveloppe, maar ze heractiveert de bonus niet. Gepensioneerden verliezen dus twee keer.

Voor een brutopensioen van 1.500 euro betekent dat bruto jaarlijks 720 euro minder. Hogere pensioenen verliezen zelfs nog meer. Die besparing is opmerkelijk, omdat ze geen deel uitmaakte van het regeerakkoord. ACV noemt het een verborgen besparing die direct de koopkracht van kwetsbare groepen raakt. Bovendien gebeurt het bovenop eerder aangekondigde maatregelen: pensioenen zullen voortaan twee maanden later geïndexeerd worden, met zelfs een gedeeltelijke indexering bij de hogere pensioenen, naast andere geschrapte rechten.

Volgens het ACV zullen ruim een miljoen gepensioneerden getroffen worden na vijf jaar pensioen. Daarnaast verliezen meer dan 600.000 mensen de verhoging op hun vijftiende pensioenjaar. Ook langdurig zieken worden getroffen. Bijna 39.000 langdurig zieken missen dit jaar hun verhoging, en dat aantal groeit tot ongeveer 238.000 tegen 2030. Daarmee wil de regering in totaal 380 miljoen euro besparen.

Het ACV noemt de ingreep ‘juridisch twijfelachtig’ en wijst erop dat dit beleid vooral ten koste gaat van mensen met kleine inkomens. De vakbond roept de regering dringend op zich aan de wet te houden en de afgesproken welvaartsverhogingen alsnog uit te voeren. ■

‘Ik heb een goede baan, toch haal ik nauwelijks het einde van de maand’

Slechts zes keer komt het woord ‘alleenstaande’ voor in het regeerakkoord. Toch heeft die groep steeds meer moeite om alle eindjes aan elkaar te knopen. Wie kinderen heeft, lijkt dubbel getroffen. Zijn alleenstaande ouders een blinde vlek in het beleid?

→ TEKST **Lies Van der Auwera en Simon Bellens**
→ FOTO'S **Maarten De Bouw en Wouter Van Vooren**

Als mijn vrienden op restaurant gaan, zeg ik altijd dat ik wel kom voor een drankje nadien. Ik kan het simpelweg niet meer betalen.’ Aan het woord is de 46-jarige Ann Selhorst, leerkracht en moeder. Haar financiële situatie veranderde op enkele jaren tijd grondig. Ze staat alleen in voor de opvoeding van haar dochter en sindsdien gleed haar financiële situatie af van gezond naar eindjes aan elkaar knopen. ‘Sparen lijkt geen optie meer, het is krabben op het einde van de maand. Zodra er een onverwachte uitgave komt, zoals een herstelling, zit ik in de rats.’

De komst van haar dochter deed Ann noodgedwongen beslissen om minder te werken. Een voltijdse baan combineren met alleenstaand ouderschap zonder een vader in de buurt, bleek een onhaalbare kaart. Vier vijfde werken dan maar. ‘Niet om een dagje thuis te zijn, wel om die vrije uren te spreiden

Vroeger had ik veel vrienden en ging ik vaak weg. Nu kom ik niet meer buiten.

→ **CELINE MEYFROET**

Zodra er een onverwachte uitgave komt, zit ik in de rats.

→ **ANN SELHORST**

over de hele week. Zo kan ik mijn dochter van de kleuterschool ophalen, boodschappen doen en koken. Anders haal ik het niet. Maar het betekent een flinke hap uit mijn loon.’

Daar komt schaamte bij kijken, zegt ze. Maar ook frustratie en woede. ‘Hoe kan het dat zelfs mensen met een goed inkomen moeten vechten om financieel overeind te blijven? We doen nochtans alles zoals het hoort.’ Dat de regering-De Wever recent besloot om de lonen van het overheids-personeel trager te indexeren, raakt een gevoelige snaar: ‘Voor mij maakt dat een groot verschil.’

Open brief

Samen met haar collega Kim De Weerdtschreef Ann een open brief over de obstakels waarop alleenstaande ouders botsen. ‘Sinds mijn scheiding is mijn financiële situatie er enorm op achter-

uit gegaan’, zegt Kim, die twee kinderen in co-ouderschap opvoedt. ‘We verdienen nog net te veel om in aanmerking te komen voor steun, maar houden te weinig over om ademruimte te voelen.’

Omdat inkomenssteun snel wordt afgebouwd als het loon stijgt – de zogenaamde *promotieval* – zitten inkomens in de middenmoot al snel met een probleem, legt Maarten Gerard, hoofd van de ACV-studiedienst, uit. ‘We moeten de inkomensgrenzen voor bijvoorbeeld een sociaal energietarief of verhoogde kinderbijslag optrekken, en de steun geleidelijker afbouwen.’

Bovendien blijft het beleid sterk gericht op het klassieke tweeverdienersmodel, klagen de brieveschrijvers aan. Toch leven steeds meer mensen in een niet-klassieke gezinsvorm. Inmiddels zijn meer dan een derde van alle huishoudens in België éénpersoons-huishoudens. Ann: ‘Kinderopvang, de

Veel alleenstaande ouders werken noodgedwongen deeltijds. Dat straft de federale regering nu rechtstreeks af.

→ **MAARTEN GERARD**

huur of een hypotheek, het kadastraal inkomen, energierenovaties, eten, schoolkosten, verzekeringen ... en dat allemaal met één inkomen in plaats van twee.’

De regering doet volgens Gerard alsof mensen hun loopbaan volledig vrij kiezen. ‘Maar veel alleenstaande ouders werken noodgedwongen deeltijds om het werk met de zorg voor hun kinderen te kunnen combineren. Dat straft de federale regering nu rechtstreeks af.’

Dat beaamt Celine Meyfroet (46), huishoudhulp en moeder van een tweeling. ‘Ik voer een dagelijkse strijd. Al acht jaar ben ik alleenstaand, maar door de stijgende kosten is het de laatste twee jaar financieel extreem moeilijk. Recent ging ik minder werken, ik zat volledig tegen mijn grenzen aan. Ik was doodop. Financieel een harde dobber, maar ik kon niet anders. Mijn dochter heeft nood aan intense begeleiding voor schoolwerk. Dat vraagt ontzettend veel energie.’

Pensioen

Is het leven dan enkel nog betaalbaar met twee inkomens? ‘Die vraag is de pijnlijke kern van het debat’, stelt Maarten Gerard. ‘Daarenboven vergroot de Arizona-regering de kloof met haar pensioenbeleid. Zo betalen mensen twee keer. Ze kunnen minder verdienen tijdens hun loopbaan en de strengere loopbaanvoorwaarden voor het pensioen benadelen hen nadien.’

Die bui voelt Kris Holsters (57) al hangen. Hij woont samen met zijn veertienjarige zoon in Menen. Na de scheiding verbleef de jongen tot zes jaar geleden nog met zijn oudere zus bij hun moeder. ‘Maar voor haar was dat financieel lastig en de scheiding woog zwaar op hem. Sindsdien woont onze zoon bij mij en onze dochter bij haar. Gelukkig komen we nog goed overeen.’

Kris is hoofd magazijn in een textielbedrijf en heeft naar eigen zeggen een meer dan behoorlijk loon. ‘Vroeger misschien voldoende om tot de goede middenklasse te behoren, maar die tijd is voorbij. Het lukt om alle kosten te dragen, maar ik moet keuzes maken. Een reis of op restaurant gaan, zit er niet in. Dan geef ik mijn zoon liever de kans om mee te gaan op vakantiekamp. Je bespaart op je eigen sociaal leven.’

Om alle kosten te dragen, moet ik keuzes maken. Je bespaart op je eigen sociaal leven.

→ **KRIS HOLSTERS**

Over een goede vijf jaar zal Kris recht hebben op zijn pensioen. ‘Maar zolang ik gezond ben, zal ik blijven werken. Niet omdat ik er zoveel zin in heb, maar omdat ik bang ben dat ik met mijn pensioen niet rondkom. Het is niet makkelijk om iets opzij te zetten.’ Ook om ziek te worden zit de schrik erin: ‘Er mag gewoon niets gebeuren.’

‘Onlangs kreeg ik een brief dat ik geen laptop meer kan huren van de school, maar er zelf een moet aanschaffen. Dat is gemakkelijk vijfhonderd euro.’ Minister van Onderwijs Zuhail Demir (N-VA) maakt immers korte metten met het gratis-laptopbeleid van haar voorganger en partijgenoot Ben Weyts.

Schaamte

‘Ik voel schaamte over mijn financiële situatie’, vertelt Celine. ‘Eerst betaal ik alle belangrijke zaken, dan kan ik kijken of er iets nog overblijft. Vroeger had ik veel vrienden en ging ik vaak weg. Nu kom ik niet meer buiten. Dat zijn misschien luxezaken, maar ik voel me gevangen in een sociaal isolement.’ ■

PENSIOEN

Wat met mijn opgebouwd verlof en vakantiegeld?

Je pensioen staat voor de deur, maar hoe zit dat dan met je opgebouwde vakantiedagen en vakantiegeld als je stopt met werken? Verlies je dat allemaal? Geen zorgen: alles wat je aan vakantiedagen en vakantiegeld hebt opgebouwd met werken, krijg je nog uitbetaald nadat je met pensioen gaat. Ben je arbeider, dan gebeurt dat via de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV) of de vakantiekas van jouw sector. De betalingen door RJV en vakantiefondsen vinden elk jaar plaats in de maanden mei en juni. Als bediende krijg je meestal een eindafrekening via je werkgever of sociaal secretariaat. Dat geld ontvangen bedienden doorgaans kort nadat ze met pensioen gaan.

Maar ook daarna ontvang je als gepensioneerde nog vakantiegeld via de Federale Pensioendienst (FPD). Toch kan het even lijken alsof je iets mist, want dat vakantiegeld komt er pas vanaf het tweede volledige kalenderjaar na je pensioen. Dit betekent concreet: ga je bijvoorbeeld in oktober 2025 met pensioen, dan krijg je in mei 2026 geen vakantiegeld via de FPD. Je ontvangt het pas in mei 2027 voor het eerst.

Met die wachttijd wordt vermeden dat er twee keer vakantiegeld wordt betaald voor dezelfde periode, eerst via je werk en kort daarna via je pensioen. Vanaf dat tweede jaar ontvang je elk jaar in mei een bedrag dat afhangt van jouw pensioensituatie. In 2025 gaat het maximaal om 1.494,18 euro bruto voor een gezinspensioen en 1.195,34 euro bruto voor een alleenstaanden- of overlevingspensioen. Je verliest dus geen vakantiegeld bij pensionering, maar er is een overgangsjaar waarin je even moet wachten tot de Federale Pensioendienst het overneemt. ■

MENSENKETTING

Rode lijn voor Gaza

Een brede coalitie van vakbonden, middenveldorganisaties en ngo's roept iedereen op om op zondag 15 juni op straat te komen tegen het burgergeweld in Gaza. Er wordt een mensenketting gevormd als Europees protest aan de vooravond van de VN-top over Palestina die op 17 juni van start gaat. Aan de deelnemers wordt gevraagd iets roods te dragen of mee te nemen, om de grens te symboliseren die niet mag worden overschreden zonder dat er een sanctie op volgt. ■

~ De mars vertrekt op zondag 15 juni om 14 uur aan station Brussel-Noord.

Vacatures

Het ACV zoekt

- Adviseur openbare sector – Schaarbeek
- AI-veranderingscoördinator – Schaarbeek

~ www.hetacv.be/jobs

FEITEN

De geschiedenis van Recticel begint in 1778 met de productie van buskruit in Wetteren. In 1952 koopt het bedrijf een licentie van Bayer voor de productie van polyurethaanschuim. Dat vertaalt zich vandaag in isolatieplaten die je kunt kopen via de bouwhandel en in doe-het-zelfzaken. Recticel telt zeven productievestigingen in de Europese Unie. In Wevelgem produceren 113 arbeiders en 96 bedienden jaarlijks 1.200.000 m³ isolatieplaten voor de inlandse, Nederlandse en Poolse markt.

Isolatieplaten van Recticel

Zo goed mogelijk isoleren met zo weinig mogelijk ruimteverlies, daar weten ze bij Recticel alles van. Wie zijn huis isoleert, begint het best bij het dak, en let op het formaat, de dikte en de sponning van de isolatieplaten. Met de klimaatdoelstellingen en de hoge energieprijzen die top of mind zijn, wordt hier aan de toekomst gewerkt, en ook aan oplossingen om zoveel mogelijk materiaal te hergebruiken.

→ Tekst **An-Sofie Bessemans** → Foto **Wouter Van Vooren**

Bjorn Lizy (45), laborant

‘Ik werk hier al zeventien jaar. Dat is te danken aan de loonvoorwaarden en de doorgroeimogelijkheden. Ten opzichte van vroeger is het tempo wel verviervoudigd.’

Hans Legein (59), heftruckchauffeur

‘Mijn gezondheid maakt dat ik enkel nog met de vorkheftruck werk. Ik heb veel fysiek werk geleverd in mijn leven, lange dagen gemaakt met veel overuren, ook op zaterdagen. Het is een luxe om vandaag op vier kilometer van het werk te wonen. En dat er veiligheidskledij en koffie is, al zou dat geen luxe mogen zijn.’

Johan Desmadryl (58), laborant

‘Sinds het bedrijf op de beurs is, is de druk wel gestegen. Niet alle vertrekkende collega's worden opgevolgd. Er is een toegenomen vraag naar isolatie, maar ook meer concurrentie.’

Valerie Detavernier (45), insteller en eindafwerking

‘Belangrijk voor mij is dat er geen weerstand is tegen de opname van tijdskrediet. De werkgever toont zich ook flexibel als je kind ziek is.’

Vladimir Decroix (37), instrumentist

‘Vroeger was het ondenkbaar dat bedienden hier gesyndiceerd zouden zijn. Je merkt dat de jongere generatie mondiger is. Met de werking hebben we een hospitalisatieverzekering voor heel het gezin en een plan voor bril en tanden verkregen, net als maaltijdcheques, een anciënniteitsvergoeding en -dagen. De Europese ondernemingsraad werkt ook goed: via sociale media maken we veel sneller contact, en kunnen we veel korter op de bal spelen.’ ■

1. JEUGDBOEK KIMIA, IN HET HART VAN CONGO

Hoe leer je kinderen en jongeren bij over de koloniale geschiedenis van België en Congo? Sandrine Ekofo en Benjamin Goyvaerts vertellen het verhaal van Kimia, die opgroeit in Congo en zes jaar is wanneer er ‘witte geesten aankomen in het dorp’. Dat zorgt voor een ontroerend verhaal, aangevuld met tal van boeiende wetenswaardigheden over Congo en met prachtige illustraties van Shamisa Debroey. ‘Onze koloniale geschiedenis is nog te vaak onbekend terrein’, vertelt Ekofo. ‘Toch verdient die pijnlijke periode een plaats in ons collectieve geheugen.’

Breintrein

4		5	7		9			2
2								
			3					
	3		8		2	9		
			9		5			
8			4			5	3	
		6					8	
	1	2						3
			6		7	1		9

2. SERIE

Toxic Town

Wie het vorige nummer van Visie gelezen heeft, weet dat er nog heel wat werk is om vruchtbaarheidsrisico's op het werk – voor vrouwen én mannen – in kaart te brengen. In het Engelse stadje Corby kwamen in de jaren '80 en '90 bovengemiddeld veel kinderen met geboortefwijkingen ter wereld. Dat bleek het gevolg van grove nalatigheid van de lokale staalfabriek en het gemeentebestuur. Tientallen moeders van de stad verenigden zich tegen de stad in een slopende en opzienbarende rechtszaak. De bekende miniserie *Toxic Town* vertelt hun verhaal.

~ Toxic Town is te zien op Netflix

3. FIETSVAKANTIE

Icoonfietsroutes in Vlaanderen

Toerisme Vlaanderen en de provinciale toerismediensten creëerden negen 'icoonfietsroutes' langs iconen in het landschap en over fietsvriendelijke wegen met duidelijke wegwijzers. Ideaal voor een fietsvakantie in Vlaanderen. Van de kust tot de Maas, door de rustige Kempen of via bruisende kunststeden, over heuvels of vlak langs de Schelde. Voor ieder wat wils, in routes van 63 tot maar liefst 962 kilometer, heel Vlaanderen rond. Je kunt zelf kiezen in welke richting je ze aflegt en waar je wilt starten of aankomen. ■

~ www.icoonfietsroutes.be

Factcheck.

NIET WAAR

De Belg is luier dan andere Europese werknemers

Ondanks de beweringen van Voka-econoom Bart Van Craeynest, zijn Belgische werknemers niet 'luier' dan andere Europeanen. We werken zelfs gemiddeld meer dan werknemers in onze buurlanden.

Voka-hoofdeconoom Bart Van Craeynest was in *Het Nieuwsblad* niet mals voor de werkethiek van de Belgen. Volgens onderzoek van het Duits Instituut voor economisch onderzoek zouden de Belgen de 'luiste Europeanen' zijn. We zouden het laagste aantal werkuren presteren per jaar, toch wanneer je het totaal aantal gewerkte uren deelt door het aantal Belgen op actieve leeftijd. 'Er zijn te veel arbeidsongeschikten, we gaan te vroeg met pensioen, redelijk veel mensen werken deeltijds of stoppen tijdelijk met werken, qua wettelijke en extralegale vakantiedagen mogen we absoluut niet klagen, en ga zo maar door', klaagt Van Craeynest in de krant.

Maar wanneer gekeken wordt naar gewerkte uren per werkende Belg, dan stijgt ons land al behoorlijk in de rangschikking boven onze buurlanden uit. Zo werken we volgens de recentste cijfers gemiddeld meer dan Nederlanders, Duitsers en Fransen. Toch blijft de Voka-econoom erop wijzen dat dat nog steeds onder het gemiddelde van de OESO-landen is. Die vergelijking is op zijn minst dubieus te noemen. Van Craeynest vergelijkt België immers met landen als Mexico en Zuid-Korea, waar extreem lange werkdagen normaal zijn en sociale bescherming minimaal.

Bovendien zijn de cijfers over het gewerkte aantal

uren die de Voka-econoom aanhaalt om zijn punt te maken weinig relevant. De beste graadmeter voor productiviteit is volgens experts – én de OESO zelf – de verhouding tussen het gewerkt aantal uur en het bruto binnenlands product. Daarmee wordt weergegeven hoeveel elk werkuur opbrengt. In die ranglijst blijft België jaar na jaar aan de top prijken. Van de EU-landen moeten we enkel Ierland en Luxemburg laten voorgaan. Een Belgische werknemer brengt dus veel meer op dan de landen waar we volgens Van Craeynest een voorbeeld aan moeten nemen. België haalt zelfs 136 procent van het EU-gemiddelde aan arbeidsproductiviteit per gewerkt uur. ■

We vragen het aan.

Nathalie Diesbecq, Juridisch expert ACV

Krijg ik verlof als ik huw of ga samenwonen?

Ga je binnenkort trouwen of beslis je om wettelijk samen te wonen? Dan vraag je je misschien af of je voor zo'n belangrijke gebeurtenis extra verlof krijgt op het werk. Als je trouwt, krijg je in ieder geval twee dagen betaald verlof, het zogenaamde klein verlet. Die dagen moet je opnemen in de week van het huwelijk of de week erna; je mag ze spreiden, maar elke dag moet wel binnen die wettelijke periode vallen. Dat maakt het bijvoorbeeld handig om een dag te gebruiken voor het burgerlijk huwelijk en een voor een eventueel trouwfeest of religieuze dienst. Ook als je vroeger al trouwde, krijg je opnieuw twee verlofdagen bij een volgend huwelijk.

Die twee dagen klein verlet zijn het wettelijke minimum. Sommige sectoren of bedrijven doen daar nog iets bovenop. Kijk na of er in jouw arbeidsreglement of cao meer verlofdagen voorzien zijn, want je hebt altijd recht op de gunstigste regeling.

Ga je wettelijk samenwonen, dan zit het anders. Wettelijk samenwonenden hebben in veel werksituaties dezelfde rechten als gehuwden, bijvoorbeeld bij ziekte of overlijden van een familielid. Maar voor het moment van officieel samenwonen zelf voorziet de wet geen extra verlof. Tenzij je sector of bedrijf uitzonderlijk iets anders bepaalt, krijg je dus geen extra dagen bij de start van het wettelijk samenwonen.

Hoe regel je dat verlof praktisch? Bezorg het attest van je huwelijk of – als het in jouw geval wel recht geeft op verlof – van de samenwoonverklaring aan je werkgever. Wil je de verlofdagen buiten de wettelijke periode opnemen, dan kan dat alleen als je werkgever akkoord gaat. Bespreek het dus tijdig, zodat je precies weet waar je aan toe bent en rustig kunt genieten van de bijzondere dag(en). ■

‘Wie buitengesloten wordt brengen wij voor de lens’

Luc en Jean-Pierre Dardenne

- Waalse broers en filmmakers
- Bekend van onder meer *Rosetta*, *L'Enfant* en *Le gamin au vélo*
- Gelauwerd met tweemaal de Gouden Palm op het filmfestival van Cannes

Een derde Gouden Palm in Cannes hebben ze gemist, maar dat de broers en filmmakers Dardenne niet inboeten aan klasse, blijkt ook weer uit *Jeunes mères*, een aangrijpende film over tienmoeders. ‘Door de sterke cultus van het individu lijkt het bijna zwak om een ander nodig te hebben.’

→ Tekst **Lies Van der Auwera** → Foto **Johannes Vande Voorde**

LUC → ‘We groeiden op in een dorp vlakbij Seraing (Luik, red.), bekend om zijn zware industrie, vooral staal en metaal. In onze jeugdjaren was Seraing een bruisende en volkse stad.’

JEAN-PIERRE → ‘Eind jaren ‘70 sloeg dat om: de industrie had haar deuren gesloten, winkels en cafés waren toe, straten leeg, huurprijzen gekelderd. Toch voelde je nog een onderstroom van solidariteit, een restant uit de jarenlange arbeidersbeweging. Daar ligt de kiem van inspiratie voor onze films.’

Komen jullie zelf uit een arbeidersgezin?

LUC → ‘In onze straat waren wij de enige *bediendenfamilie*. Vader was industrieel tekenaar, en we hadden één kamer extra in ons huis, maar al onze vrienden kwamen uit arbeidersgezinnen. We hadden geen geld om een camera te kopen. We gingen dus eerst werken in de kerncentrale van Tihange, toen in opbouw. Ons idee was simpel: we sprokkelde verhalen in de buurt, vaak over onrecht of verzet. In het weekend daarop toonden we die documentaires in een zaaltje in de buurt. Dat deden we zo’n twee tot drie jaar.’

Toch zijn jullie naar fictie overgestapt, waarom?

JEAN-PIERRE → ‘Onze films leunen heel dicht aan bij het echte leven. We tonen graag het verhaal van een individu. Hoe hij of zij naar de wereld kijkt, wat hij meemaakt, de complexiteit van keuzes.’

LUC → ‘Eigenlijk is het heel simpel: *les gens qui sont mis dehors, on les met dedans*. Wie in de realiteit wordt buitengesloten, plaatsen wij in ons kader. De 17-jarige Rosetta (uit de gelijknamige film waarmee ze hun eerste Gouden Palm wonnen, red.) bijvoorbeeld woont op een camping met haar moeder, in een armzalige situatie. Niemand ziet of kent haar situatie. Op de camping draagt ze altijd haar laarzen, maar daarbuiten draagt ze stevast een ander paar schoenen. Enkel zij weet dat. Die eenzaamheid, dat interesseert ons.’

Opvallend is dat jullie altijd kiezen voor een hoopvol einde.

LUC → ‘Dat klopt. Mensen zeggen vaak dat onze films zo zwaar zijn. Tegelijk zitten ze vol hoop. We beseffen dat er tienermoeders zijn die niet uit de ellende geraken. Filmmaken geeft ons de vrijheid om die strijd te tonen. In *Jeunes mères* zien we hoe meisjes worstelen met naar school gaan en zichzelf staande houden, terwijl ze in hun eentje de verantwoordelijkheid over een kind moeten dragen. Dat is enorm zwaar. Daarom zoeken wij in onze films naar een uitweg, hoe fragiel ook.’

Hoe uitdagend was het om te werken met zoveel baby’s op de set?

LUC → ‘Eigenlijk makkelijk. We waren er op voorhand niet gerust over, want zo’n baby valt niet te regisseren. Maar het bijzondere is: een baby in je armen houden of niet terwijl je je tegenspeler van antwoord dient, dat is een wereld

van verschil. Je moet rekening houden met dat kleine levende wezentje. En we werden er allemaal goedgezind van.’

Is er vandaag in de werkelijkheid minder mededogen voor jullie personages?

JEAN-PIERRE → ‘Oh ja, dat hebben we zien veranderen. De brutale toon van rechtse partijen over mensen die hulp nodig hebben hoor je vandaag heel openlijk. Ze zeggen er in een adem bij dat die hulp moet stoppen. Want – zo beweren ze – dat mensen hulp nodig hebben, komt net door die steun.’

De brutale toon van rechtse partijen over mensen die hulp nodig hebben hoor je vandaag heel openlijk. Ze zeggen er in een adem bij dat die hulp moet stoppen. Want – zo beweren ze – dat mensen hulp nodig hebben, komt net door die steun.

→ JEAN-PIERRE DARDENNE

LUC → ‘De ieder-voor-zich-mentaliteit is veel sterker dan toen wij jong waren. Die sterke cultus van het individu doet het bijna zwak lijken om een ander nodig te hebben. Onderlinge hulp wordt niet langer als iets positiefs gezien. Tegelijk voel ik, vooral bij jongeren, een sterke onderstroom van solidariteit terugkomen. Moeilijk om er de vinger op te leggen, maar ik voel het duidelijk.’

JEAN-PIERRE → ‘Vandaag regeert een groep mensen die denkt te zullen winnen, maar ik geloof dat ze het mis hebben. Alleen weten ze dat nu nog niet.’

LUC → ‘Maar over pakweg tien jaar wel.’ (lacht luid) ■

WIN

Benieuwd naar *Jeunes Mères*, de nieuwste Dardennesfilm? Weet jij met welke film de regisseurs hun eerste Gouden Palm wonnen? Stuur het juiste antwoord met je naam en adres vóór 19 juni naar lezers@visieredactie.be of naar Visie, Postbus 20, 1031 Brussel en maak kans op een van de vijf duotickets.

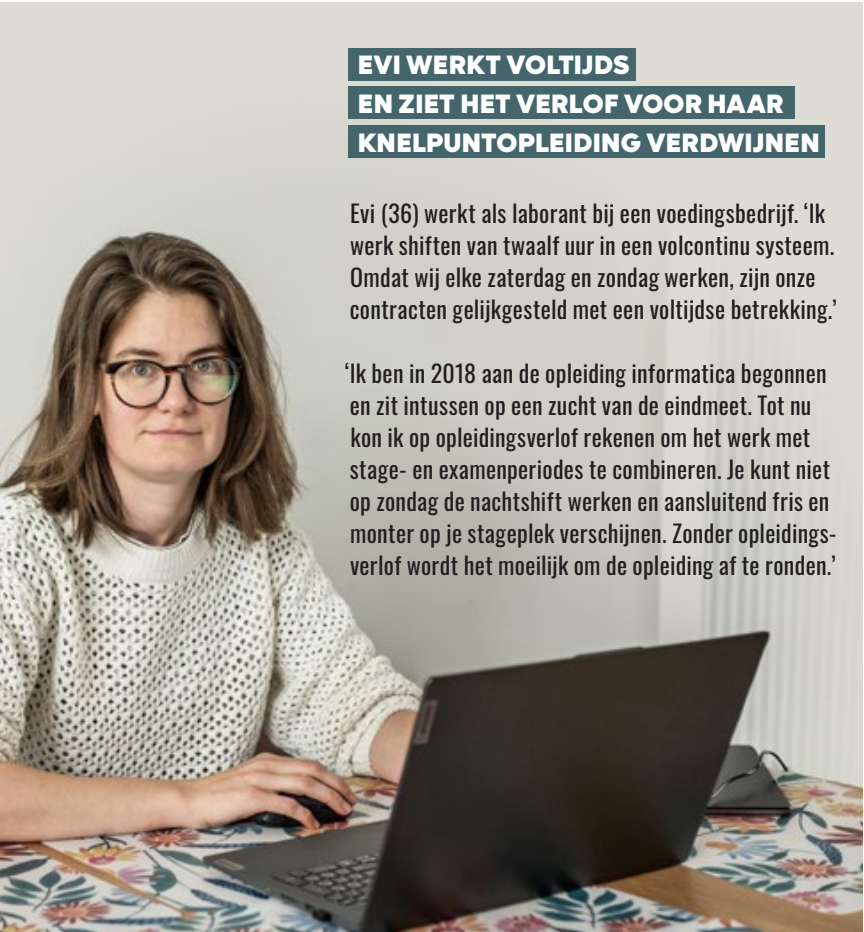
400.000 WERKNEMERS VERLIEZEN RECHT

Demir schrappt recht op opleidingsverlof

Vlaams minister van Werk Zuhail Demir (N-VA) zet het botte mes in het Vlaams opleidingsverlof (VOV). Vanaf september hebben werknemers pas recht op opleidingsverlof als ze minstens 28 uur per week werken.

‘Dit is weer een beslissing die vooral vrouwen, oudere werknemers, mensen met zorgtaken of gezondheidsbeperkingen zwaar treft’, klinkt het bij nationaal secretaris van het ACV Stijn Gryp. ‘Vooral sectoren met veel deeltijds werkenden zoals de zorg- en welzijnssectoren, dienstencheques en horeca, worden gevisieerd. Ook voor wie een variabel uurrooster heeft, wordt vorming combineren met het werk nagenoeg onmogelijk. De minister ontnemt zo vele honderdduizenden werknemers het recht op opleiding via het VOV.’ Volgens cijfers van Statbel en Steunpunt Werk gaat het om maar liefst 400.000 mensen. Gryp: ‘Die beslissing is in strijd met het principe dat deeltijdse werknemers in verhouding recht hebben op dezelfde voorwaarden als wie voltijds werkt.’

Door de verwoording in de nieuwe regels kunnen zelfs voltijdse werknemers uit de boot vallen, waarschuwt Gryp: ‘Werknemers in bepaalde sectoren die uitsluitend nachtwerk uitvoeren, kunnen ook een voltijds contract van minder dan 28 uur. Zij worden ook uitgesloten van het recht op opleiding.’ ■

©STEFAN BEEL

EVI WERKT VOLTIJDS
EN ZIET HET VERLOF VOOR HAAR
KNELPUNTOPLEIDING VERDWIJNEN

Evi (36) werkt als laborant bij een voedingsbedrijf. ‘Ik werk shiften van twaalf uur in een volcontinu systeem. Omdat wij elke zaterdag en zondag werken, zijn onze contracten gelijkgesteld met een voltijdse betrekking.’

‘Ik ben in 2018 aan de opleiding informatica begonnen en zit intussen op een zucht van de eindmeet. Tot nu kon ik op opleidingsverlof rekenen om het werk met stage- en examenperiodes te combineren. Je kunt niet op zondag de nachtschift werken en aansluitend fris en monter op je stageplek verschijnen. Zonder opleidingsverlof wordt het moeilijk om de opleiding af te ronden.’

DAG VAN DE SCHOONMAAK 2025

Doorgedreven preventiebeleid dringt zich op

Uit een recente enquête van ACV Voeding en Diensten blijkt dat een groot deel van de huishoudhulpen kampt met gezondheidsklachten door een gebrek aan ergonomie en gezonde schoonmaakproducten. ‘Meer dan twintig procent van de werknemers in deze sector is nu al arbeidsongeschikt omdat een degelijk preventiebeleid ontbreekt.’

Uit de bevraging van ACV Voeding en Diensten blijkt dat acht op de tien respondenten last hebben van rugpijn en driekwart van pijn aan de nek, schouder, hand, pols of elleboog. Meer dan een kwart van de bevroegde huishoudhulpen kampt met ademhalingsproblemen, een op de drie met huidaandoeningen. Nationaal secretaris Kris Vanautgaerden roept daarom op tot een doorgedreven preventiebeleid. ‘Met bindende preventieve afspraken rond gezondere schoonmaakmiddelen en verplichtingen rond ergonomisch werk-

materiaal.’ Maar ook de Arizonaregering speelt de werknemers parten, weet Vanautgaerden. ‘De gemiddelde wekelijkse arbeidsduur in de sector bedraagt 24 uur, omdat het werk te zwaar is om voltijds uit te oefenen. Wie het wel probeert, keert vaak op zijn stappen terug. Maar net die groep wordt door de asociale maatregelen van de nieuwe regering het zwaarst afgestraft, zelfs tot na hun pensioen.’

Net daarom wil het ACV op 20 juni tijdens de Dag van de schoonmaak extra aandacht schenken aan het schoonmaakpersoneel, en hen ook bedanken, benadrukt Vanautgaerden. ‘Zij komen doorgaans amper in contact met hun werkgevers en klanten. Kantoren worden leeg gereinigd en huishoudhulpen zijn vaak bij de klant wanneer die zelf uit werken is. Daarom vinden we het nodig om hen de waardering te geven die zij verdienen.’ ■

NIKS VERGETEN?

Gelijkstellingen ziekte en tijdelijke werkloosheid laten op zich wachten

Met een honderdtal spandoeken aan bruggen over Vlaamse wegen deden enkele ACV-beroepscentrales vorige week een oproep aan de regering om werknemers die ziek of tijdelijk werkloos zijn, niet te vergeten. ‘In de huidige plannen van de regering zouden die mensen pas later in een landingsbaan kunnen stappen én zouden zij een lager pensioen krijgen. Terwijl ze zelf nooit gekozen hebben om ziek of tijdelijk werkloos te worden’, klinkt het bij ACV-CSC META. Ook Jorge (34), onderhoudstechnicus bij CNH, maakt zich zorgen: ‘Bij de productie van de maaidorsers kenden we het voorbije jaar tot 70 werkloosheidsdagen, bij de hakselaars zelfs meer dan 100. Wat als we daardoor niet meer aan het vereiste aantal werkdagen komen?’ ‘Daarom onze vraag aan de regering’, aldus ACV-CSC META. ‘Het is nog niet te laat om die gelijkstellingen te regelen.’ ■

Programmaker

Martin Heylen

gevat
in 5
woorden

Gezinsman

‘Ik reis veel, maar kom ook graag thuis. Mijn vader was altijd op de baan, mijn moeder hield een café open. Ik logeerde vaak bij vriendjes en tantes, waar ik warmte vond. Ik wilde heel graag zelf een nest. Drie maanden na onze trouw verwachtten mijn vrouw en ik ons eerste kind. De geboortes van mijn dochters zijn de mooiste gebeurtenis uit mijn leven. Met onze kleindochter ervaren we opnieuw een kind en de kindergeest in ons leven, daar ben ik erg dankbaar voor.’

Avontuur

‘Mijn zin voor avontuur heb ik van mijn vader, die internationaal chauffeur was. Hij is opgegroeid in de Verenigde Staten en op zijn elfde naar België gekomen. Mijn voorouders zijn zeven generaties binnenschippers, dat zwervende zit in mij. Zowel privé als in mijn werk ga ik op zoek naar toeval en verwondering.’

Empathie

‘Ik hou van mensen en breng graag hun schoonheid naar buiten. De actualiteit en fictie tonen ons al genoeg het lelijke. In het ogenschijnlijk banale vind ik veel ontroering. De kern van wat ik doe op tv en radio, in schrijven en voordrachten, is levenservaringen uitwisselen. Het is mijn overtuiging dat iedereen een verhaal heeft.’

Opslorpen

‘Ik ben gulzig, probeer alles te leren en slorp op zoals een spons. Op mijn zestiende ging ik aan de slag in een fabriek, zonder diploma. Gaandeweg ontdek je welke talenten je wapens zijn en ben ik in de journalistiek terechtgekomen. Natuurlijk is het ook een kwestie van kansen krijgen en er iets mee doen. Je moet ook kritiek kunnen verdragen. Ik heb in het creatieve proces eigenlijk het meest geleerd van mensen die mij pijn deden.’

Sociaal asociaal

‘Ik kan een tafelspringer zijn, maar ik word ook graag met rust gelaten. Er zit een andere mens in mij, die houdt van stilte. Ik woon in het centrum van Oostende. Ik ben verliefd op de luchten hier aan zee. Aan de branding voel ik me nietig. Je vergeet jezelf. Om dezelfde reden mediteer ik. Ook tijdens het tekenen voel ik me transformeren. Met een nieuwe blik hetzelfde landschap herbekijken, dat brengt me vrede en harmonie.’

ANTWERPEN